

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 11.

Warszawa, dnia 15 listopada 1937 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć :

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

97. Rozporządzenie Ministrów: Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 21 sierpnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o warunkach higienicznych mieszkań służbowych pracowników rolnych i leśnych (Dz. U. R. P. z 16.X.37 r. Nr. 73, poz. 533) 292
- W y k a z u s t a w i r o z p o r z ą d z e ń 294

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

98. Regulamin prac normatywnych Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 lipca 1936 r. 294
99. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP. II-1/7 z dnia 2 października 1937 r. w sprawie opiniowania projektów przepisów normatywnych przez wojewodów 297
100. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP I-2/25 z dnia 8 października 1937 r. w sprawie zmiany zarządzenia o weterynaryjnych pracowniach rozpoznawczych 299
101. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP. I-2/26 z dnia 8 października 1937 r. w sprawie utworzenia referatu rolnictwa i reform rolnych w Myślenicach 299
102. Okólnik Nr. 12 Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. P. XXIII. 6/4082/37 z dnia 5 listopada 1937 r. w sprawie kwalifikowania nabywców przy parcelacji 300

SKOROWIDZ RZECZOWY.

ADMINISTRACJA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

poz. 98, regulamin prac normatywnych Ministerstwa R. i R. R. 294

poz. 99, opiniowanie projektów przepisów normatywnych przez wojewodów	297
poz. 101, utworzenie referatu roln. i ref. roln. w Mysienicach	299

PARCELACJA.

poz. 102, kwalifikowanie nabywców przy parcelacji.	300
--	-----

PRACOWNICY ROLNI I LEŚNI.

poz. 97, warunki higieniczne mieszkań służbowych pracowników rolnych i leśnych	292
--	-----

WETERYNARIA.

poz. 100, o weterynaryjnych pracowniach rozpoznawczych	299
--	-----

97.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ ORĄZ ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 21 sierpnia 1937 r.

*wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych
o warunkach higienicznych mieszkań służbowych pracowników
rolnych i leśnych.*

Na podstawie art. 2 ust. (1) lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325) i stosownie do § 1 rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych z dnia 9 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 390) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy mieszkań służbowych pracowników w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz w przedsiębiorstwach z nimi związanych nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, jak również bezpośredniego otoczenia tych mieszkań.

§ 2. (1) Mieszkania dla pracowników rolnych mieszkających wraz z rodziną powinny składać się co najmniej z jednej izby i komory o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 25 m² i jeżeli nie ma kuchni oddzielnej, powinny mieć piec kuchenny.

(2) Izby mieszkalne dla samotnych, oddzielne dla mężczyzn i oddzielne dla kobiet, powinny być tak obszerne, aby na każdą osobę przypadało nie mniej niż po 4 m² podłogi.

§ 3. Stosunek powierzchni okien do podłogi w izbach mieszkalnych domów, budowanych przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r.

o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), powinien wynosić co najmniej 1 : 15, a w izbach mieszkalnych domów budowanych po wejściu w życie przepisów wymienionego rozporządzenia — stosunek ten powinien odpowiadać normom ustalonym w tych przepisach.

§ 4. W izbach mieszkalnych podłogi powinny być drewniane, całe i szczelne.

§ 5. Izby mieszkalne powinny być wewnątrz wytynkowane lub przynajmniej dokładnie uszczelnione i co roku bielone wapnem lub malowane

§ 6. (1) Drzwi i okna powinny być otwieralne i szczelnie zamykające się.

(2) Okna w mieszkaniach, w których mieszka się w ciągu zimy, powinny być podwójne.

(3) Co najmniej jedno okno w izbie powinno mieć lufcik.

§ 7. (1) Dachy powinny być całe i szczelne.

(2) Piece powinny być co roku doprowadzane do porządku przed 1 listopada.

§ 8. (1) Do warunków higienicznych mieszkań służbowych należą:

1) urządzenia zapewniające wodę zdatną do picia i potrzeb gospodarczych,

2) ustępy należycie zbudowane w liczbie co najmniej jednego na 15 mieszkańców,

3) odpowiednie miejsca na śmietniki i gnojowiska,

4) odpowiednie pomieszczenia dla celów gospodarczych, a co najmniej piwnica i chlewik.

(2) Mieszkania i pomieszczenia gospodarcze powinny być zabezpieczone przed wodą napływową.

§ 9. (1) Zabronione jest wszelkiego rodzaju zanieczyszczanie studni i bezpośredniego jej otoczenia, w szczególności zaś pranie bielizny i mycie naczyń bezpośrednio przy niej oraz pojenie zwierząt z wiader, którymi czerpie się wodę dla ludzi.

(2) Wiadro służące do czerpania wody powinno być umocowane na stałe na łańcuchu lub przy żurawiu. Wszelkie urządzenia mechaniczne do wydobywania wody powinny być zawsze w stanie zdatnym do użytku.

§ 10. (1) Gnojowiska i śmietniki powinny być tak urządzone, aby nie zanieczyszczały otoczenia mieszkalnego.

(2) Wyrzucanie śmieci i wylewanie nieczystości w miejscach na ten cel nie przeznaczonych jest zabronione.

§ 11. (1) Pomieszczenia mieszkalne i gospodarcze oraz ich otoczenie powinny być utrzymane w porządku i czystości.

(2) Trzymanie inwentarza żywego w pomieszczeniach nie przeznaczonych na ten cel jest zabronione.

§ 12. Wykroczenie przeciwko przepisom rozporządzenia niniejszego pociąga za sobą odpowiedzialność w myśl art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928

r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325).

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Minister Opieki Społecznej: *Marian Zyndram-Kościałkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 16.X.37 r. Nr. 73, poz. 533).

POZA WYŻEJ WYMIENIONYM UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE
USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 30 września 1937 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 30 czerwca 1937 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. z 13.X.37 r. Nr. 72, poz. 532).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 września 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. z 16.X.37 r. Nr. 73, poz. 536).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 października 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o obniżeniu ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodziel i gdańskiego rolnictwa (Dz. U. R. P. z 20.X.37 r. Nr. 74, poz. 543).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 października 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. z 30.X.37 r. Nr. 76, poz. 551).

98.

REGULAMIN
PRAC NORMATYWNYCH MINISTERSTWA ROLNICTWA
I REFORM ROLNYCH,

wprowadzony zarządzeniem Ministra Rolnictwa i R. R. z dni. 31 lipca 1936 r. Nr. BP. X - 2/7 z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych zarządzeniem Ministra Rolnictwa i R. R. z dnia 2 października 1937 r. Nr. BP. II-1/7.

Prace normatywne Ministerstwa.

§ 1.

Prace normatywne Ministerstwa obejmują:

1) opracowywanie, uzgadnianie i dalsze traktowanie własnych projektów ustaw, dekretów, rozporządzeń i zarządzeń

ogólnych (wydawanych w formie instrukcyj lub okólników), jak również ustalanie stanowiska Ministerstwa wobec projektów prawodawczych cudzych;

2) a: prowadzenie wykazu przepisów obowiązujących oraz ustalanie aktualnie obowiązujących tekstów tych przepisów dla użytku Ministerstwa i urzędów podległych;

b: stałą rewizję przepisów obowiązujących ze stanowiska ich celowości i prostoty oraz przygotowywanie odpowiednich zmian.

§ 2.

Wymienione w § 1 prace normatywne prowadzą właściwe departamenty Ministerstwa przez wydziały i inne równorzędne jednostki zgodnie z podziałem rzeczowym czynności.

Wyrażenie „departamenty“ obejmują również Dyрекcję Naczelną Lasów Państwowych, Gabinet Ministra, Biuro Personalne i Biuro Wojskowe.

§ 3.

Przygotowywanie projektów ustawodawczych własnych odbywa się w myśl programu, który ustala Minister na wniosek dyrektorów właściwych departamentów.

§ 4.

Główne zasady każdego zamierzonego projektu ustawodawczego (tezy) po uzgodnieniu ich z zainteresowanymi departamentami przedstawia Ministrowi dyrektor właściwego departamentu. Po zatwierdzeniu też przez Ministra dyrektor departamentu zarządza opracowanie projektu.

§ 5.

Departament winien uzgodnić opracowany projekt ustawodawczy ze wszystkimi zainteresowanymi departamentami (uzgodnienie szczegółowe). Projekt ustawodawczy, uzgodniony wewnątrz Ministerstwa, dyrektor właściwego departamentu przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia, uzyskując zarazem decyzję, czy nie należy przesłać go do opinii urzędom podległym, właściwym organom samorządu gospodarczego lub zainteresowanym instytucjom społecznym.

W szczególności winny być, o ile nie zachodzą uzasadnione przeszkody, przesyłane wojewodom do zaopiniowania te projekty, które po ich wejściu w życie będą wykonywane przez władze administracji ogólnej lub w inny sposób wiążą się z organizacją i zakresem działania tych władz.

§ 6.

Zmiany co do treści projektu ustawodawczego pożądane ze względu na opinię urzędów podległych, samorządu gospodarczego lub instytucyj społecznych, jak wynikające z uzgodnienia z innymi Ministerstwami, wymagają zgody Ministra.

§ 7.

Ustalanie stanowiska Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych wobec nadsyłanych do uzgodnienia projektów prawodawczych cudzych wymaga — podobnie jak ustalanie treści projektów własnych — uzgodnienia wewnętrznego i uzyskania aprobaty Ministra.

§ 8.

Przepisy §§ 4 — 6 stosuje się odpowiednio do projektów rozporządzeń.

§ 9.

Jako okólniki należy oznaczać zarządzenia wydawane w wykonaniu aktów ustawodawczych i rozporządzeń, normujące sprawy o znaczeniu ogólnym, kierowane do wszystkich lub do większej liczby podległych jednostek, mające obowiązywać stale lub czas dłuższy. Wydawanie okólników winno być ograniczone do niezbędnej potrzeby.

Przepisy §§ 5 — 6 stosuje się odpowiednio do zarządzeń ogólnych, wymagających aprobaty Ministra.

N a d z ó r.

§ 10.

Wnioski dyrektorów departamentów dotyczące:

- 1) programów prac ustawodawczych (§ 3),
- 2) głównych zasad poszczególnych projektów ustawodawczych (§ 4),
- 3) zatwierdzenia opracowanych projektów ustawodawczych i zmian tych projektów (§§ 5 i 6),
- 4) projektów rozporządzeń i tych zarządzeń ogólnych, które wymagają aprobaty Ministra,
- 5) stanowiska Ministerstwa wobec projektów prawodawczych cudzych

przedstawiane będą Ministrowi zawsze z kontrasygnatą lub opinią Dyrektora Gabinetu Ministra i Rady Prawnego.

§ 11.

Departamenty obowiązane są przysyłać niezwłocznie do Gabinetu Ministra odpisy:

- 1) ustalonych programów prac ustawodawczych,
- 2) zarządzeń opracowania poszczególnych projektów ustawodawczych i rozporządzeń, a w razie zarządzeń ustnych — zawiadamiać o przystąpieniu do opracowania tych projektów,
- 3) projektów ustawodawczych przy ich wysyłaniu do opinii, uzgodnienia, na Radę Ministrów, do Sejmu.

§ 12.

Projekty prawodawcze cudze nadsyłane do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych do uzgodnienia wpływają do Gabinetu Ministra i przesyłane są do właściwych departamentów; departamenty obowiązane są ustalić w terminie stanowisko Ministerstwa i przesłać Gabinetowi Ministra odpis pisma określającego to stanowisko.

§ 13.

Departamenty obowiązane są przysyłać Gabinetowi Ministra wszystkie zarządzenia ogólne przed skierowaniem ich do ekspedycji. Gabinet Ministra rejestruje okólniki z wyjątkiem wychodzących z Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych i prowadzi wykazy zarządzeń ogólnych Ministerstwa. Dyrekca Naczelna Lasów Państwowych prowadzi numerację i ewidencję okólników we własnym zakresie.

§ 14.

Wykonywanie nadzoru nad pracami normatywnymi przez Gabinet Ministra nie zwalnia departamentów od pełnej odpowiedzialności za terminowe i należyte wykonywanie tych prac.

99.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. II-1/7 z dnia 2 października 1937 r.

w sprawie opiniowania projektów przepisów normatywnych przez wojewodów.

W związku z wydaniem przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych okólnika (z dnia 4.IX.1937 r. Nr. GL/47/7, kol. 49)

w sprawie uzgadniania w administracji spraw wewnętrznych projektów przepisów normatywnych z wojewodami i w celu szerszego niż dotąd zastosowania tej zasady w podległym mi dziale służby wprowadzam następujące zmiany do Regulaminu prac normatywnych Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych (zarządzenie z dnia 31.VII.1936 r. Nr. BP. X-2/7) :

1) w § 5 dodaje się nowy ustęp drugi następującej treści:

„W szczególności winny być, o ile nie zachodzą uzasadnione przeszkody, przesyłane wojewodom do zaopiniowania te projekty, które po ich wejściu w życie będą wykonywane przez władze administracji ogólnej lub w inny sposób wiążą się z organizacją i zakresem działania tych władz“.

2) W § 9 dodaje się nowy ustęp drugi następującej treści:

„Przepisy §§ 5 — 6 stosuje się odpowiednio do zarządzeń ogólnych, wymagających aprobaty Ministra“.

W związku z powyższym, polecam aby:

a) projekty wymagające opinii wojewody były przesyłane „do rąk własnych“ wojewody z reguły jako „poufne“,

b) terminy nadesłania opinii były ustalane możliwie dłuższe w celu ułatwienia wojewodzie wszechstronnego zaznajomienia się z projektem, a w piśmie przewodnim było zaznaczone, że nieudzielenie odpowiedzi w wyznaczonym terminie będzie przez Ministerstwo uważane za brak zastrzeżeń do projektu,

c) w razie przesyłania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do uzgodnienia projektów przepisów normatywnych zawsze było zaznaczane w piśmie przewodnim, czy odnośny projekt był opiniowany przez wojewodów.

Przypominam przy tej sposobności, że nazewnątrż Ministerstwa mogą być wysyłane tylko te projekty aktów ustawodawczych, rozporządzeń i zarządzeń ogólnych, wymagających aprobaty Ministra, które po kontrasygnowaniu ich przez Radcę Prawnego i Dyrektora Gabinetu Ministra uzyskały zatwierdzenie Ministra. Pisma, przesyłające projekty aktów ustawodawczych i rozporządzeń do uzgodnienia między Ministerstwami, mogą być podpisywane przez dyrektora właściwego departamentu, o ile w poszczególnym przypadku Minister nie zastrzeże podpisu dla siebie.

Minister: *J. Poniatowski.*

Otrzymują PP. Dyrektorzy: Departamentów, Biur, Gabinetu Ministra. Główni Inspektorzy: Administracyjny, Weterynarii i Melioracyjny, Dyrektor Naczelny Lasów Państwowych, Radca Prawny, Naczelnicy Wydziałów oraz wszyscy urzędnicy referujący w Ministerstwie.

100.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. I—2/25 z dnia 8 października 1937 r.

w sprawie zmiany zarządzenia o weterynaryjnych pracowniach rozpoznawczych.

Na podstawie załącznika Nr. 3 rozdział „I. Wstęp“ do rozporządzenia z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167) w brzmieniu § 1 pkt. 20 rozporządzenia z dnia 20 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 350) postanawiam, co następuje:

1. Pkt. 2 zarządzenia Ministerstwa z dn. 15 marca 1937 r. w sprawie weterynaryjnych pracowni rozpoznawczych (Dz. U. Min. Roln. i R. R. z 1937 r. Nr. 5, poz. 40) otrzymuje następujące brzmienie:

„Do przeprowadzania badania chorób ryb powołuje się Państwowe Pracownie Rozpoznawcze Chorób Ryb, a mianowicie: w Bydgoszczy — dla województw: łódzkiego, pomorskiego, poznańskiego i śląskiego,

we Lwowie — dla województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego,

w Puławach — dla województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, nowogródzkiego, poleskiego, warszawskiego, wileńskiego oraz m. st. Warszawy“.

2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie od dnia 1-go listopada 1937 r.

Minister *J. Poniatowski*

Otrzymują: PP. Wojewodowie, Komisarz Rządu m. st. Warszawy, Dyrektor Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Kierownicy Weterynaryjnych Pracowni Rozpoznawczych.

101.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. I—2/26 z dnia 8 października 1937 r.

w sprawie utworzenia referatu rolnictwa i reform rolnych m. Myślenicach.

W częściowej zmianie zarządzenia Ministerstwa z dnia 6 grudnia 1933 r. Nr. BP. A. IV—1/13 o terytorialnym zakresie

właściwości komisarzy ziemskich (Dz. Urz. MR i RR z 1934 r. Nr. 5, poz. 31) wyłączam powiat myślenicki z zakresu właściwości komisarzy ziemskiego w Krakowie.

Ustanawiam nowe stanowisko komisarza ziemskiego w Starostwie Powiatowym w Myślenicach z zakresem działania na powiat myślenicki.

Minister *J. Poniatowski*

Otrzymuje P. Wojewoda w Krakowie.

102.

OKÓLNIK Nr. 12.

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. P. XXIII. 6/4082/37 z dnia 5 listopada 1937 r.

w sprawie kwalifikowania nabywców przy parcelacji.

Ze względu na szczupły zapas ziemi, jaki w myśl ustawy o wykonaniu reformy rolnej może być użyty na cele naprawy struktury rolnej przy jednoczesnym wielkim przeludnieniu rolniczym i wynikającym stąd silnym popycie na ziemię, proszę Panów Wojewodów i Starostów o zwrócenie specjalnej uwagi na konieczność należytego doboru nabywców przy parcelacji.

Wobec powszechności zjawiska, że liczba zgłoszeń na nabycie ziemi, zwłaszcza przy parcelacji rządowej, wielokrotnie przekracza rozporządzalną ilość działek, właściwe Urzędy mają obowiązek dokonania skrupulatnej selekcji kandydatów pod kątem widzenia nie tylko ich kwalifikacji zawodowych lecz i dotychczasowych źródeł utrzymania oraz ich głównego zajęcia. Zasada ta znajduje wyraźne oparcie w art. 52 ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Przepis ten, wskazując kogo należy uważać za uprawnionych do nabycia gospodarstw z parcelacji, na pierwszym miejscu wymienia osoby, *których głównym zajęciem jest produkcja rolna lub warzywniczo-ogrodnicza.*

Podkreślam, że polityka Rządu musi iść w kierunku umożliwienia odpływu nadmiaru ludności ze wsi, a nie przenoszenia na wieś ludności z innych zawodów, zwłaszcza osób mających dostateczne środki utrzymania.

Fakty nabywania z parcelacji gospodarstw przez osoby, posiadające nawet kwalifikacje rolnicze, dla których jednak podstawę utrzymania stanowią inne źródła dochodu niż praca na roli, w rezultacie doprowadzały często do wydzierzawiania tych

gospodarstw, bądź też wyzbywania się ich niejednokrotnie w nieodpowiednie ręce, co musiało wywoływać słuszne rozgoryczenie osób, pominiętych przy parcelacji, dla których gospodarstwo rolne stanowić mogło jedyny warsztat pracy.

Zwłaszcza przy parcelacji rządowej, prowadzonej na dogodnych dla nabywców gruntów warunkach finansowych, zjawisko to było w najwyższym stopniu niepożądane.

Pragnąc na przyszłość zapobiec tego rodzaju faktom, polecam przed powzięciem decyzji, zatwierdzającej kandydatów na nabywców gospodarstw rolniczych lub warzywniczo-ogrodniczych przy parcelacji rządowej, przeprowadzać dokładne badania nie tylko ich kwalifikacji rolniczych, lecz również ich dotychczasowych źródeł utrzymania i przy uwzględnieniu kolejności, zastrzeżonej ustawą o wykonaniu reformy rolnej, spośród zgłoszeń o nabycie wybierać zgłoszenia osób, dla których warsztat rolny stanowić będzie główne zajęcie i podstawowe źródło utrzymania. Kandydaci posiadający zapewnione minimum egzystencji z wykonywania innego zawodu, bądź z tytułu zaopatrzenia emerytalnego, choćby posiadali kwalifikacje rolnicze powinni być stawiani na ostatnich miejscach, co z reguły pociągnie pominięcie ich przy parcelacji. Dotyczy to zarówno osób, pobierających uposażenia z funduszy publicznych (urzędnicy i funkcjonariusze państwowi i samorządowi, zawodowi wojskowi itp.), jak również osób czerpiących środki utrzymania z wykonywania zajęć zarobkowych (przemysłu, rzemiosła, handlu, wolnych zawodów itp.), lub posiadających zaopatrzenie emerytalne.

W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych specjalnymi okolicznościami, gdyby Urzędy uważały za konieczne uwzględnienie przy parcelacji kandydata spośród wyżej wskazanych osób, może to nastąpić jedynie za każdorazową uprzednią zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Analogiczne zasady winny stosować Urzędy przy sprawowaniu nadzoru nad parcelacją prywatną i Państwowego Banku Rolnego, szczególniejszą zwracając uwagę na tereny o większym przeludnieniu rolniczym.

Okólnik niniejszy nie zmienia dotychczasowych zarządzeń co do konieczności tworzenia w uzasadnionych warunkach t. zw. parceli rzemieślniczo-wiejskich (do 2 ha) oraz robotniczych i urzędniczych przy miastach i ośrodkach przemysłowych (do 1 ha) oraz nie zmienia zarządzeń o nieparcelacyjnym obrocie ziemią.

Przypominam jednocześnie, że przy stosowaniu wytycznych, zawartych w niniejszym okólniku należy ściśle przestrzegać przy wszelkiej parcelacji postanowień punktów b) i c) art. 53 ustawy z dn. 28.XII.1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, ustalających, iż spośród kandydatów, posiadających równe kwa-

lifikacje zawodowe i gospodarcze, w pierwszym rzędzie uwzględnieni być winni zasłużeni żołnierze i inwalidzi Armii Polskiej oraz polskich formacyj ochotniczych, tudzież rodziny (wdowy lub sieroty) pozostałe po poległych żołnierzach Armii Polskiej oraz polskich formacyj ochotniczych. Wspomniana zasada dotyczy w szczególności zasłużonych uczestników walk o niepodległość oraz wdów i sierot, pozostałych po nich.

Uchyła się wszystkie obowiązujące dotychczas okólniki i pisma okólne w sprawie unormowanej niniejszym okólnikiem. Jednocześnie wyjaśnia się, że do tych uchylanych okólników i pism okólnych, jak również do okólników i pism okólnych, które już dawniej utraciły moc obowiązującą, należą w szczególności: okólnik G. U. Z. z dn. 9.III.1921 r. Nr. 235 Dz. Urz. G. U. Z. Nr. 1, str. 29; okólnik G. U. Z. z dn. 21.IX.1921 r. Nr. 274 Dz. Urz. G. U. Z. Nr. 3, str. 197; okólnik G. U. Z. z dn. 10.VIII.1922 r. Nr. 290 Dz. Urz. G. U. Z. Nr. 9, str. 261; pismo okólne G. U. Z. z dn. 2.IX.1922 r. Nr. 5441 / P. o. Dz. Urz. G. U. Z. Nr. 10, str. 286; pismo okólne G. U. Z. z dn. 7.XII.1922 r. Nr. 8230 / P. o. Dz. Urz. G. U. Z. Nr. 12, str. 349; okólnik z dn. 1.III.1924 r. Nr. 320, Dz. Urz. M. R. R. Nr. 3, str. 137; okólnik Nr. 351 z dn. 24.I.1927 r. Nr. 188/P. Dz. Urz. M. R. R. Nr. 6/7, str. 167; pisma okólne: z dn. 17.III.1937 r. Nr. P. XXIII.6/523/37 Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 4, str. 121, z dn. 17.IV.37 r. Nr. P. XXIII—6/1830/37, które w Dz. Urz. nie zostało ogłoszone i z dn. 5.V.1937 r. Nr. P. XXIII.6/523/37, Dz. Urz. M. R. i R. R. Nr. 6, str. 193.

Jul. Poniatowski

Minister

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Państwowy Bank Rolny.